

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
Γενική Γραμματεία Συντονισμού

Δευτέρα, 13 Ιουλίου 2026

Δελτίο Τύπου

«Το ελληνικό ανθρώπινο δυναμικό στο εξωτερικό – Η επιστροφή»

Παρουσίαση της μελέτης του ΕΚΤ και του ΟΟΣΑ, για την ελληνική διασπορά, την αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού και τις προοπτικές επαναπατρισμού Ελλήνων του εξωτερικού

- Από το 2021 καταγράφεται σταθερή αύξηση του αριθμού των Ελλήνων πολιτών που επιστρέφουν στην Ελλάδα.
- Χρονιά-καμπή το 2023. Για πρώτη φορά απο την έναρξη της οικονομικής κρίσης το 2009 που το brain drain έγινε brain gain.
- Στην διετία 2023-2024 έφυγαν 69.000 και επέστρεψαν 98.000
- Απο τους 10 Έλληνες πολίτες που έφυγαν μεταξύ 2010-2025 επαναπατρίστηκαν οι 6
- Η Ελλάδα είναι στη 4η θέση μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ ως προς τις επιστροφές πολιτών της
- Οι πρόσφατοι επαναπατρισθέντες είναι, κατά κανόνα, νεότεροι και υψηλότερα εκπαιδευμένοι σε σχέση με τον γενικό πληθυσμό.
- Τα τελευταία χρόνια διαμορφώνεται μια πιο εξωστρεφής και αναπτυξιακή προσέγγιση στη σχέση της Ελλάδας με τη διασπορά.
- Το 93% των Ελλήνων μεταναστών διαμένει σε μόλις δώδεκα χώρες του ΟΟΣΑ (Γερμανία, Ηνωμένες Πολιτείες, Αυστραλία, Ηνωμένο Βασίλειο και Καναδάς οι βασικοί προορισμοί)
- Την τελευταία δεκαετία σταδιακή η μετατόπιση της ελληνικής μετανάστευσης προς περισσότερο ενδο-ευρωπαϊκά πρότυπα κινητικότητας

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Γενική Γραμματεία Συντονισμού

- Προσαρμογή των πολιτικών για την ενίσχυση των επιστροφών ανά χώρα, ηλικία, επάγγελμα, βαθμό δεσμού με την Ελλάδα και βάση των αναγκών κάθε ομάδας
- Βασική πρόκληση όχι μόνο η αναστροφή του brain drain, αλλά και η μετάβαση σε ένα ολοκληρωμένο μοντέλο διαχείρισης της διεθνούς κινητικότητας των Ελλήνων
- Αξιοποίηση της διασποράς και με οργανωμένες δράσεις για mentoring, venture capital, διεθνοποίηση επιχειρήσεων, πρόσβαση σε αγορές, τεχνολογική μεταφορά και συνεργασία δημόσιου-ιδιωτικού τομέα.
- Η επιστροφή νέων και υψηλά καταρτισμένων Ελλήνων απαιτεί πολιτικές εργασιακής επανένταξης, αξιοκρατίας, στήριξης της επιχειρηματικότητας και δημιουργίας ελκυστικών συνθηκών παραμονής και εξέλιξης στην Ελλάδα.

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή, 3 Ιουλίου 2026, στο Ίδρυμα Μποδοσάκη, η εκδήλωση της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού, σε συνεργασία με τη Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία στον ΟΟΣΑ, με θέμα **«Το ελληνικό ανθρώπινο δυναμικό στο εξωτερικό – Η επιστροφή»**, στο πλαίσιο της οποίας παρουσιάστηκε η κοινή μελέτη του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου (ΕΚΤ) και του ΟΟΣΑ για την ελληνική διασπορά.

Την εκδήλωση προλόγισαν ο Υπουργός Επικρατείας κ. Άκης Σκέρτσος, η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κα Νίκη Κεραμέως και ο Υφυπουργός Εξωτερικών κ. Ιωάννης-Μιχαήλ Λοβέρδος, οι οποίοι ανέδειξαν τη σημασία της προσέλκυσης και αξιοποίησης του υψηλά καταρτισμένου ανθρώπινου δυναμικού της χώρας, καθώς και τη συμβολή του στην αναπτυξιακή προοπτική της ελληνικής οικονομίας.

Τα βασικά ευρήματα της μελέτης παρουσίασαν οι Jean-Christophe Dumont και Lisa Andersson από τον ΟΟΣΑ, οι οποίοι ανέλυσαν τα χαρακτηριστικά της ελληνικής διασποράς, τις σύγχρονες τάσεις κινητικότητας του ανθρώπινου δυναμικού και τις προϋποθέσεις που μπορούν να ενισχύσουν την επιστροφή Ελλήνων του εξωτερικού.

Τα τελευταία χρόνια, η σχέση της Ελλάδας με τους Έλληνες που ζουν και εργάζονται στο εξωτερικό αποκτά νέα δυναμική, η οποία χαρακτηρίζεται από μια σταδιακή μεταστροφή των μεταναστευτικών ροών, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της μελέτης **«OECD Diaspora Review Greece»**, που εκπονήθηκε από τον Οργανισμό Οικονομικής

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Γενική Γραμματεία Συντονισμού

Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου (ΕΚΤ).

Η μελέτη προσφέρει μια ολοκληρωμένη εικόνα της ελληνικής διασποράς στα κράτη-μέλη του ΟΟΣΑ, χαρτογραφώντας τις μεταναστευτικές τάσεις των τελευταίων δεκαετιών και αναδεικνύοντας τα δημογραφικά, εκπαιδευτικά και επαγγελματικά χαρακτηριστικά των Ελλήνων που ζουν και εργάζονται στο εξωτερικό. Παράλληλα, αναλύει τις τάσεις επαναπατριsmού, τη διεθνή κινητικότητα των Ελλήνων φοιτητών και ερευνητών, καθώς και τις δυνατότητες αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού της διασποράς προς όφελος της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας.

Σύμφωνα με τα ευρήματα της μελέτης, από το 2021 καταγράφεται σταθερή αύξηση του αριθμού των Ελλήνων πολιτών που επιστρέφουν στην Ελλάδα. Το 2023 αποτέλεσε χρονιά-ορόσημο, καθώς για πρώτη φορά μετά την έναρξη της οικονομικής κρίσης το 2009 οι επαναπατριsmοί υπερέβησαν τις αναχωρήσεις, σηματοδοτώντας τη μετάβαση από το **brain drain** στο **brain gain**. Κατά τη διετία 2023-2024 επέστρεψαν στην Ελλάδα 98.000 πολίτες, έναντι 69.000 που μετανάστευσαν, ενώ έξι στους δέκα Έλληνες που έφυγαν την περίοδο 2010-2025 έχουν ήδη επαναπατριστεί. Η Ελλάδα κατατάσσεται στην 4η θέση μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ ως προς τις επιστροφές πολιτών της, ενώ οι πρόσφατοι επαναπατριsmθέντες είναι κατά κανόνα νεότεροι και υψηλότερα εκπαιδευμένοι σε σχέση με τον γενικό πληθυσμό.

Η μελέτη αναδεικνύει επίσης τη διαμόρφωση μιας πιο εξωστρεφούς και αναπτυξιακής σχέσης με την ελληνική διασπορά. Το 93% των Ελλήνων μεταναστών διαμένει σε μόλις δώδεκα χώρες του ΟΟΣΑ, κυρίως στη Γερμανία, τις Ηνωμένες Πολιτείες, την Αυστραλία, το Ηνωμένο Βασίλειο και τον Καναδά, ενώ την τελευταία δεκαετία παρατηρείται σταδιακή μετατόπιση της ελληνικής μετανάστευσης προς περισσότερο ενδοευρωπαϊκά πρότυπα κινητικότητας.

Παράλληλα, η μελέτη υπογραμμίζει ότι η βασική πρόκληση για την Ελλάδα δεν είναι μόνο η αναστροφή του φαινομένου της διαρροής εγκεφάλων, αλλά η μετάβαση σε ένα ολοκληρωμένο μοντέλο διαχείρισης της διεθνούς κινητικότητας των Ελλήνων. Για τον σκοπό αυτό προτείνεται η προσαρμογή των πολιτικών ενίσχυσης των επιστροφών ανά χώρα διαμονής, ηλικιακή ομάδα, επαγγελματικό κλάδο, βαθμό σύνδεσης με την Ελλάδα και ιδιαίτερες ανάγκες κάθε ομάδας. Παράλληλα, αναδεικνύεται η ανάγκη αξιοποίησης της ελληνικής διασποράς μέσα από οργανωμένες δράσεις mentoring, ανάπτυξης δικτύων επιχειρηματικότητας και venture capital, υποστήριξης της διεθνοποίησης των ελληνικών επιχειρήσεων, πρόσβασης σε νέες αγορές και μεταφοράς τεχνογνωσίας μέσω συνεργασιών δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Στον χαιρετισμό του, ο Υπουργός Επικρατείας κ. Άκης Σκέρτσος επισήμανε: «Οι Έλληνες που έφυγαν τα χρόνια της κρίσης επιστρέφουν επειδή η Ελλάδα του σήμερα

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Γενική Γραμματεία Συντονισμού

είναι μια ισχυρότερη χώρα από εκείνη που παραλάβαμε το 2019. Ισχυρότερη στην οικονομία, στην άμυνα, στην ενέργεια, στην ψηφιοποίηση του κράτους, στην υγεία, στην παιδεία, στην πολιτική προστασία και στη στήριξη των πιο ευάλωτων συμπολιτών μας. Παράλληλα, υλοποιήσαμε συγκεκριμένες πολιτικές που ενισχύουν την προοπτική επιστροφής. Η μεγάλη φορολογική μεταρρύθμιση υπέρ των νέων και των οικογενειών, με μηδενική φορολογία για νέους έως 25 ετών, μειωμένη φορολογία έως τα 30. Ενισχύσαμε τη δημοσιονομική σταθερότητα, μειώσαμε το δημόσιο χρέος και τη φοροδιαφυγή και δημιουργήσαμε τις προϋποθέσεις ώστε οι νεότερες γενιές να μη ζήσουν ξανά μια εθνική χρεοκοπία. Προχωρήσαμε σε μεταρρυθμίσεις που αλλάζουν τη χώρα: στα μη κρατικά πανεπιστήμια και τη διεθνοποίηση των ΑΕΙ, στην ψηφιοποίηση του κράτους, στην πράσινη ενεργειακή μετάβαση, στη μεταρρύθμιση της Δικαιοσύνης και στην ολοκλήρωση του Κτηματολογίου. Σε αυτές προστίθενται η διευκόλυνση της ψήφου των Ελλήνων του εξωτερικού, τα φορολογικά κίνητρα επαναπατρισμού, το ReBrain Greece, το Elevate Greece, το Στρατηγικό Σχέδιο για τον Απόδημο Ελληνισμό και η επένδυση της χώρας στις τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης. Γνωρίζουμε ότι υπάρχουν ακόμη πολλά που πρέπει να γίνουν και θα γίνουν. Ωστόσο το θετικό ισοζύγιο επιστροφών έναντι των αναχωρήσεων από το 2023 και μετά μαρτυρά ότι είμαστε πλέον στο σωστό δρόμο».

Η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κα Νίκη Κεραμέως τόνισε ότι: «Η επιστροφή του ελληνικού ανθρώπινου δυναμικού είναι ζήτημα στρατηγικής σημασίας για την κυβέρνηση. Υπάρχει πλέον αλλαγή περιβάλλοντος και σημαντικές επαγγελματικές ευκαιρίες. Μεταξύ 2019 και 2025 δημιουργήθηκαν περισσότερες από 563.000 νέες θέσεις εργασίας, η ανεργία υποχώρησε στο 8,1% από 17,8% και ο μέσος μισθός πλήρους απασχόλησης ξεπέρασε τα 1.500 ευρώ τον Απρίλιο του 2026. Προσφέρουμε σημαντικά κίνητρα για όποιον επιστρέφει στην Ελλάδα για να εργαστεί ή να ξεκινήσει επιχειρηματική δραστηριότητα. Και διοργανώνουμε εκδηλώσεις Rebrain Greece σε διάφορες πόλεις του εξωτερικού στις οποίες δραστηριοποιούνται πολλοί Έλληνες φέρνοντας σε επαφή Έλληνες του εξωτερικού με επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και αναζητούν εξειδικευμένο προσωπικό. Την τελευταία 15ετία έχουν ήδη επιστρέψει 473.000 πολίτες πίσω στη χώρα μας. Στόχος μας, με όλες αυτές τις δράσεις, είναι μια Ελλάδα που δίνει στους νέους ανθρώπους λόγους να χτίζουν εδώ το μέλλον τους. Και μια Ελλάδα στην οποία -όσοι έφυγαν- να βρίσκουν πραγματικές προοπτικές για να επιστρέψουν».

Από την πλευρά του, ο Υφυπουργός Εξωτερικών κ. Ιωάννης-Μιχαήλ Λοβέρδος υπογράμμισε ότι: «Μετά από πολλά χρόνια η τάση επιστροφής των Ελλήνων στην πατρίδα αποκτά σταθερά και μετρήσιμα χαρακτηριστικά. Το γεγονός δεν είναι τυχαίο. Η νοσταλγία από μόνη της δεν αρκεί για να στηρίξει μια τόσο σημαντική απόφαση ζωής. Οι συμπατριώτες μας επιστρέφουν όταν διαπιστώνουν ότι η Ελλάδα μπορεί να τους προσφέρει προοπτική, σταθερότητα και δυνατότητες εξέλιξης. Σ' έναν κόσμο αυξημένης κινητικότητας, το ζητούμενο είναι να διατηρούμε ζωντανούς και ουσιαστικούς δεσμούς με τους Έλληνες, όπου κι αν βρίσκονται. Το Υπουργείο

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Γενική Γραμματεία Συντονισμού

Εξωτερικών, μέσω του Στρατηγικού Σχεδίου για τον Απόδημο Ελληνισμό και τα προγράμματα φιλοξενίας νέων αποδήμων, έχει στόχο να δημιουργήσει διαρκείς και αμφίδρομους δεσμούς με τους Έλληνες του εξωτερικού, συντελώντας στη διαμόρφωση των προϋποθέσεων, ώστε όσοι επιθυμούν να επιστρέψουν, το πράττουν σε μια Ελλάδα όπου η οικονομία ανακάμπτει και το περιβάλλον γίνεται πιο προβλέψιμο, παρέχοντας περισσότερες ευκαιρίες για την αξιοποίηση των γνώσεων ή της διεθνούς εμπειρίας που απέκτησαν στο εξωτερικό».

Τα ευρήματα της μελέτης για τη χάραξη στρατηγικής και τη διαμόρφωση αποτελεσματικών πολιτικών για τη διασύνδεση της Ελλάδας με τη διασπορά της, την προσέλκυση ταλέντου και την ενίσχυση των προοπτικών επιστροφής Ελλήνων του εξωτερικού συζήτησαν στη συνέχεια ο Πρέσβης και Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Ελλάδας στον ΟΟΣΑ, καθηγητής κ. Γιώργος Παγουλάτος, η Γενική Γραμματέας Απόδημου Ελληνισμού και Δημόσιας Διπλωματίας κα Μαρία Μυρογιάννη, η Γενική Γραμματέας Συντονισμού στην Προεδρία της Κυβέρνησης κα Εύη Δραμαλιώτη και ο Γενικός Γραμματέας Εργασιακών Σχέσεων κ. Νίκος Μηλαπίδης. Τη συζήτηση συντόνισε ο Πρόεδρος του ΕΚΤ κ. Κυριάκος Τολιάς.

Κατά τη συζήτηση επισημάνθηκε ότι το θετικό μεταναστευτικό ισοζύγιο των τελευταίων ετών χαρακτηρίζεται από την επιστροφή επαγγελματιών υψηλής εξειδίκευσης, ενώ υπογραμμίστηκε ο ρόλος της εξωστρέφειας και της διεθνοποίησης των ελληνικών πανεπιστημίων. Αναδείχθηκαν επίσης ως κρίσιμες προκλήσεις η περαιτέρω απλούστευση και ψηφιοποίηση των διαδικασιών επαναπατρισμού, η ενίσχυση της δικτύωσης με το ελληνικό ανθρώπινο δυναμικό στο εξωτερικό και η αξιοποίηση των διεθνών εμπειριών και δεξιοτήτων του.

Η μελέτη που εκπόνησαν το ΕΚΤ και ο ΟΟΣΑ αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο γνώσης για την κατανόηση των σύγχρονων τάσεων της ελληνικής διασποράς και της διεθνούς κινητικότητας ανθρώπινου δυναμικού, προσφέροντας πολύτιμα στοιχεία για τον σχεδιασμό πολιτικών που ενισχύουν τη σύνδεση της χώρας με τους Έλληνες του εξωτερικού. Παράλληλα, η πρωτοβουλία του ΕΚΤ καλύπτει ένα διαχρονικό κενό στην καταγραφή και ανάλυση των στοιχείων που αφορούν την ελληνική μετανάστευση, συμβάλλοντας ουσιαστικά στη διαμόρφωση τεκμηριωμένων δημόσιων πολιτικών και την παροχή κινήτρων για την ενίσχυση της επιστροφής των Ελλήνων του εξωτερικού.

Η ελληνική μελέτη εντάσσεται στη διεθνή σειρά «**Talent Abroad**» του ΟΟΣΑ, στο πλαίσιο της οποίας έχουν εκπονηθεί αντίστοιχες αναλύσεις για χώρες όπως η Γερμανία, η Ρουμανία και η Γεωργία, με στόχο την καλύτερη κατανόηση των μεταναστευτικών ρευμάτων και την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού.

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
Γενική Γραμματεία Συντονισμού

Για την ελληνική περίπτωση αξιοποιήθηκαν στοιχεία από βάσεις δεδομένων του ΟΟΣΑ, του ΟΗΕ, της Eurostat, καθώς και εθνικές στατιστικές και απογραφικά δεδομένα της ΕΛΣΤΑΤ και του ΕΚΤ, διαμορφώνοντας ένα ολοκληρωμένο και αξιόπιστο πλαίσιο ανάλυσης.

Τα κύρια ευρήματα της σειράς «Talent Abroad» του ΟΟΣΑ για την Ελλάδα:
<https://metrics.ekt.gr/publications/752>

Η πλήρης μελέτη του ΟΟΣΑ:
https://www.oecd.org/en/publications/a-review-of-greek-emigrants_729f06a5-en.html

Ερωτήσεις και απαντήσεις: [εδώ](#).